

POLITIET

Kunnskapsdepartementet

Postboks 8119 Dep

0032 Oslo

Politidirektoratet

Deres referanse:

Vår referanse:

Dato:

19/24533 - 2

28.10.2019

HØRINGSSVAR - FORSLAG TIL LOV OM INTEGRERING (INTEGRERINGSLOVEN) OG FORSLAG TIL ENDRINGER I LOV OM NORSK STATSBORGERSKAP (STATSBORGERLOVEN)

Vi viser til Kunnskapsdepartementets høringsbrev av 16.08.2019 med forslag til lov om integrering (integreringsloven) og forslag til endringer i lov om norsk statsborgerskap (statsborgerloven).

Politidirektoratet har forelagt høringen for Politiets utlendingsenhet (PU), Politihøgskolen (PHS), Økokrim og samtlige politidistrikter. Vi har mottatt innspill fra PU og Oslo politidistrikt. Innspillene er vedlagt. Innlandet politidistrikt har meldt tilbake at de støtter forslaget.

Politidirektoratet stiller seg positivt til forslaget om ny integreringslov og til regelendringene i statsborgerloven, som blant annet skal bidra til at kvalifiseringen i større grad enn i dag fyller gapet mellom hva slags kompetanse deltakerne har med seg og hva som kreves i det norske arbeidsmarkedet, som igjen skal bidra til økt sysselsetting blant flyktninger og innvandrere.

Politidirektoratet vil i det følgende knytte enkelte merknader til enkelte av forslagene.

Til forslaget om ny lov om integrering

I ny integreringslov § 6 foreslår departementet å videreføre dagens ordning for opplæring for asylsøkere som bor i mottak, men med noen justeringer. Det fremgår av høringsnotatets punkt 5.1.2. at deltakelse i opplæring i mottak foreslås videreført som en plikt, både for kommunen og den enkelte asylsøker. Det fremgår videre at det ikke foreslås å innføre en rett til opplæring for asylsøkere som bor i mottak, da dette vil kunne gi et uheldig signal til asylsøkere som ennå ikke har fått oppholdstillatelse i Norge og vanskeliggjøre returarbeidet av dem som skal returneres.

Når det gjelder de gruppene som er unntatt fra plikt til deltakelse, jf. § 6 første ledd tredje punktum bokstav a til c, påpeker PU at slik forslaget er formulert, kan det fremstå som at disse gruppene fortsatt har en rett til norskopplæring. PU mener derfor at det bør synliggjøres i loven at dette ikke er tilfellet. Politidirektoratet støtter PU i dette.

Politidirektoratet

Ordringen som gjelder krav om tilbakebetaling av introduksjonsstønad foreslås videreført i ny lov § 27. Det følger både av nåværende introduksjonslov § 15 og forslag til ny integreringslov § 27 at det kan fattes vedtak om at deltakeren skal betale tilbake stønaden dersom vedkommende, eller noen som har handlet på vedkommendes vegne, forsettlig eller grovt uaktsomt har gitt uriktige opplysninger eller har fortiet opplysninger av betydning for programdeltakelsen eller for utbetaling av stønaden. Verken ordlyden eller høringsnotatet gir noen nærmere forklaring på i hvilke tilfeller en tilbakebetaling kan være aktuelt.

PU viser til det må anses å være årsakssammenheng mellom gitte (uriktige) opplysninger om asylgrunnlag som har ført til at en utlending har fått innvilget oppholdstillatelse som flyktning, og etterfølgende rett til introduksjonsstønad. Tilfeller der en utlending bevisst eller grovt uaktsomt har gitt uriktige opplysninger i sak etter loven, og som har vært av betydning for den tillatelsen som søkes oppnådd, vil dermed omfattes av ordlyden i forslag til ny lov § 27.

Politidirektoratet er enig med PU i at ordlyden omfatter slike tilfeller, og mener at det ut fra høringsnotatet fremstår som uklart om nevnte tilfeller skal omfattes. Det er derfor behov for tydeliggjøring av dette.

Departementet foreslår i punkt 8.1.2. i høringsnotatet å videreføre dagens regler for hvilke oppholdstillatelser som gir rett og plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap, men at disse skilles ut i en egen bestemmelse i § 29. Departementet presiserer videre at dersom det oppstår uklarheter rundt den enkeltes utlendingsrettslige status, for eksempel hvis det settes i gang en prosess for tilbakekall av oppholdstillatelsen, skal vedkommende anses for å være i målgruppen frem til situasjonen er avklart. Politidirektoratet er enig i dette, og viser til at dette også vil harmonere med regelverket for tilbakekall av tillatelser, da en utlending vil ha lovlig opphold på samme vilkår som tillatelsen gir inntil denne er endelig tilbakekalt.

Til forslagene om endringer i statsborgerloven og statsborgerforskriften

Departementet foreslår å erstatte det gjeldende kravet i introduksjonsloven om gjennomføringen av et visst antall timer norskopplæring med et krav om å oppnå et minimumsnivå i norsk. Som følge av dette foreslår departementet også endring i statsborgerloven slik at det ikke lenger stilles krav om å dokumentere gjennomført norskopplæring eller gjennomført pliktig opplæring i norsk og samfunnskunnskap etter introduksjonsloven. Departementet foreslår videre at kravet til ferdigheter i norsk muntlig skal heves fra nivå A2 til B1. Kravet gjelder alle søkere i aldersgruppen 18 til 67 år.

Etter Politidirektoratets syn vil forslaget medføre en forenkling av politiets oppgaver som saksforberedende organ ved behandling av søknader om statsborgerskap ved kontroll av om vilkårene om kunnskaper i norsk og samfunnskunnskap er oppfylt. Oslo politidistrikt viser i den forbindelse til at reglene om krav til opplæring av norsk og samfunnskunnskap ved søknad om permanent oppholdstillatelse også bør endres i tråd med ny integreringslov for å harmonisere lovverket.

Departementet foreslår videre at reglene om fritak fra krav til opplæring i norsk, samisk og samfunnskunnskap i statsborgerforskriften også skal endres. Departementet foreslår at det skal stilles krav om et høyere karakternivå for å få fritak enn i dag, og ber særlig om høringsinstansenes syn på hvilket karakternivå som bør oppnås. Politidirektoratet mener at andre høringsinstanser vil være nærmere til å uttale seg om dette, men viser til de erfaringer Oslo politidistrikt har gjort seg i møte med utlendinger som fremsetter søknad om norsk statsborgerskap hva gjelder hvilke grupper som best har tilegnet seg norskkunnskaper.

Forslag til integreringslov § 50 regulerer overgangsregler mellom introduksjonsloven og integreringsloven. Av bestemmelsen fremgår at integreringsloven gjelder for de som påbegynner opplæring i mottak eller får vedtak om introduksjonsprogram eller opplæring i norsk og samfunnskunnskap etter lovens ikrafttredelse.

Politidirektoratet bemerker at det i høringsnotatet ikke omtales noe om eventuelle overgangsregler i statsborgerloven i tråd med overgangreglene i integreringsloven. Det fremstår dermed som uklart hvorvidt innføringen av det høyere kompetansekravet i norsk og samfunnskunnskap ved søknad om statsborgerskap skal omfatte alle som søker norsk statsborgerskap etter ikrafttredelse av regelendringene. Politidirektoratet viser imidlertid til at det følger av statsborgerloven § 7 at vilkårene for statsborgerskap må foreligge på vedtakstidspunktet. Vi legger dermed til grunn at det er tenkt at regelendringene vil gjelde for alle som søker eller har en søknad om norsk statsborgerskap til behandling etter reglenes ikrafttredelse. Oslo politidistrikt viser til erfaringer fra tidligere regelinnstramminger, og antar at endringene vil medføre en økning i antall utlendinger som ikke fyller vilkårene for norsk statsborgerskap i den første tiden etter at reglene har trer i kraft.

Med hilsen

Kristine Langkaas
Seksjonssjef

Amanda Baann Asdal
Rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Vedlegg:

Svar fra Politidirektoratet - høring - forslag til lov om integrering (integreringsloven) og forslag til endringer i lov om norsk statsborgerskap (statsborgerloven)

Kopi:

Justis- og
beredskapsdepartementet

Postboks 8005 Dep

0030

Oslo